

**KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
JIHOMORAVSKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V BRNĚ
JEŘÁBKOVA 4, 602 00 BRNO**

Číslo jednací: **KHSJM 46402/2023/BM/PRAV**
Spisová značka: **S-KHSJM 30779/2023**

Vyřizuje: Ing. David Krivánek
Tel.: 545 11 30 30
Email: david.krivaneck@khsbrno.cz

Datovou zprávou

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

v plné moci

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

V Brně dne 9. srpna 2023

**Vyřízení námitek proti kontrolnímu zjištění uvedenému v Protokolu o kontrole
č.j. KHSJM 38365/2023/BV/HV**

Ředitel Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně (dále jen „KHS JmK“ nebo „orgán ochrany veřejného zdraví“) v souladu s § 14 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějšího předpisu (dále jen „kontrolní řád“), vyřídil námítky proti kontrolnímu zjištění uvedenému v Protokolu o kontrole č. j. KHSJM 38365/2023/BV/HV (dále jen „Protokol o kontrole“), sp. zn. S-KHSJM 30779/2023, které podala kontrolovaná osoba [REDACTED] (dále jen „kontrolovaná osoba“), zastoupena [REDACTED], takto:

námítky kontrolované osoby, jež jsou obsaženy v přípisu ze dne 24.07.2023, KHS JmK zaevidovaném pod č. j. KHSJM 43107/2023/BM/PRAV,

se zamítají.

Odůvodnění

Zaměstnanci orgánu ochrany veřejného zdraví zahájili dne 28.06.2023 výkon státního zdravotního dozoru (dále jen „SZD“), v provozovně [REDACTED] (dále jen „provozovna“), kterou provozuje kontrolovaná osoba.

O předmětném výkonu SZD byl dne 07.07.2023 vyhotoven Protokol o kontrole, který byl kontrolované osobě doručen prostřednictvím datové schránky dne 08.07.2023. Kontrolovaná osoba byla poučena, že podle § 13 kontrolního řádu může proti kontrolnímu zjištění uvedenému v Protokolu o kontrole podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení Protokolu o kontrole námítky.

Z Protokolu o kontrole mimo jiného vyplývá, že provozovna kontrolované osoby je samoobslužná a není zajištěn žádný obsluhující personál. Součástí nabízeného sortimentu jsou i nápoje (včetně alkoholických), kdy tyto jsou čepovány do jednorázových nevratných obalů. Dle sdělení kontrolované osoby, čepování alkoholických nápojů probíhá pouze po vložení občanského průkazu do skenovacího zařízení, dojde k načtení data narození a poté je aktivováno výčepní zařízení na víno nebo pivo po dobu 3 minut.

KHS JmK v Protokolu o kontrole konstatovala porušení § 11 odst. 4 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 65/2017 Sb.“), kterého se kontrolovaná osoba dopustila tím, že v samoobslužném automatu byly nabízeny alkoholické nápoje (pivo a víno), přičemž prodej alkoholických nápojů prostřednictvím prodejního automatu je zakázán.

Dne 24.07.2023 byl KHS JmK doručen přípis od [REDACTED] (dále jen „zmocněnec“), KHS JmK zaevidováno jako

námítky proti kontrolním zjištěním ve smyslu § 13 kontrolního řádu pod č. j. KHSJM 43107/2023/BM/PRAV (dále jen „námítky“), jehož přílohou je plná moc k zastupování zmocněncem udělená kontrolovanou osobou. KHS JmK konstatuje, že zákonná lhůta pro podání námitek byla dodržena.

Zmocněnec kontrolované osoby v námítkách uvádí:

„Kontrolovaná osoba namítá, že v kontrolované provozovně se nenachází prodejní automat. Nelze proto aplikovat zákaz dle § 11 odst. 4 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „zákon č. 65/2017 Sb.“).

Prodejní automat není v žádném právním předpise legálně definován, nicméně lze dovodit, že se jedná o zařízení, které pracuje automaticky bez obsluhy a na základě předem definovaného a naprogramovaného zdrojového kódu, algoritmu. Tj. zpravidla po zadání platby a výběru zboží zákazníkem je toto zboží zákazníkovi automaticky vydáno prodejním automatem. Zákaznická aktivita se proto omezí jen na úhradu. S prodejními automaty se nejčastěji setkáváme na benzínových pumpách, školách či sportovních zařízeních, tedy tam, kde není nutné zákazníka obsloužit. Obsahem jsou nápoje (nealko, káva, čaj) či jiné drobné občerstvení (bagety, cukrovinky apod.).

Ano, lze sice souhlasit s tím, že zařízení na výdej nealko a alko nápojů v provozovně kontrolované osoby pracuje bez obsluhy kontrolované osoby, s výjimkou doplnění zboží, údržby a úklidu, nicméně už nesplňuje podmínky prodejního automatu v tom, že předmětné zařízení na výdej nápojů v provozovně kontrolované osoby neobsahuje žádný zdrojový kód, algoritmus k automatickému výdeji nápoje oproti penězům. Platba za zboží v podstatě nemusí proběhnout. Zařízení není aktivováno platbou, ale kontrolou věku zákazníka skrze příslušné nainstalované zařízení. Zákazník musí sám aktivně nápoj načepovat prostřednictvím pípy v omezeném čase. Je podotýkáno, že protokol uvádí, že tento omezený čas činí 3 minuty, nicméně dobu lze u zařízení měnit. Kontrolovaná osoba může zařízení nastavit tak, že zákazník bude mít na načepování nápoje např. jen jednu minutu.

Pípa je mechanické zařízení fungující pomocí tlaku a síly. Je naprosto absurdní tvrzení kontrolního orgánu, že pípa umístěná v provozovně kontrolované osoby je prodejním automatem. Pokud bychom toto tvrzení akceptovali jako pravdivé, pak lze ad absurdum tvrdit, že nelze v ČR prodávat čepované pivo, víno a jiné alkoholické nápoje. To je samozřejmě nesmysl.

Zákaz prodeje alkoholických nápojů prostřednictvím prodejního automatu zakotvený v § 11 odst. 4 zákona č. 65/2017 Sb. má zamezit tomu, aby alkohol byl vydán a prodán osobě mladší 18 let (srov. zákaz v § 11 odst. 5 zákona č. 65/2017 Sb.). Tedy úmysl zákonodárce při zakotvení tohoto pravidla do zákona č. 65/2017 Sb. byl takový, aby bylo zamezeno prodeji alkoholických nápojů mladistvým. U prodejního automatu nelze z důvodu jeho nastavení a sestavení využít např. kontroly věku. Prodejní automat pracuje podle předem definovaného zdrojového kódu, algoritmu bez jakékoliv kontroly výdeje zboží. Jako příklad kontrolovaná osoba uvádí, že prodejní automat ani nerozpozná, že Vám zboží nebylo vydáno, i když byla uhrazena správná částka.

V případě zařízení umístěného v provozovně kontrolované osoby je však prodej alkoholických nápojů zajištěn zařízením na kontrolu věku, což bylo zjištěno při kontrole. Protokol toto zmiňuje. Alkoholický nápoj není vydán osobě, která se nelegitimuje občanským průkazem a věkem minimálně 18 let. Zákaz prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let kontrolovaná osoba tímto způsobem dodržuje. Samozřejmě platí, že kontrolovaná osoba rovněž osobně každý den dohlíží na chod provozovny. Doplnění zboží, uzavírání provozovny apod.

Kontrolovaná osoba také namítá, že podobná či stejná zařízení jako v případě provozovny kontrolované osoby nejsou v ČR novinkou. Kontrolované osobě jsou známy provozovny (cca 40)¹, které podobným či úplně stejným zařízením disponují. Tato zařízení jsou bez jakéhokoli zásahu ze strany kontrolních orgánů ČR provozována. Kontrolovaná osoba proto nerozumí tomu, proč v jeho případě nadepsaný správní úřad dělá rozdíly oproti jiným provozovatelům podobného či stejného zařízení. Tímto vzniká neodůvodněný zásah do práv kontrolované osoby, a to zejména do práva na rovné zacházení.

¹ Namátkou lze po vyhledání skrze vyhledávač Google.com uvést: Enotéku a vinný automat se systémem By the Glass (<https://www.vinotr.h.cz/enoteka>), Samoobslužný stánek Dubno (<https://www.dubnozs.cz/samoobsluzny>), samoobslužný výčep Nový Svět

(<https://ceskakanada.com/samoobsluzny-vycep/>), samoobslužný výčep na statku Vletice (<https://statekvletice.cz/samoobsluzny-vycep-s-pivem-a-limonadou/>), samoobslužný výčep u vodní nádrže v Klůčku (https://zatecky.denik.cz/zpravy_region/koupaliste-klucek-samoobsluzny-vycep-20230715.html),

K již existujícím samoobslužným výčepům kontrolovaná osoba doplňuje, že na [www stránkách statku Vletice](https://statekvletice.cz/o-nas/) (<https://statekvletice.cz/o-nas/>) je možné se dočíst, že tamní samoobslužný výčep byl dokonce spolufinancován za podpory projektů EU (Program rozvoje venkova).

Nelze opomenout ani to, že v ČR jsou běžnou součástí turistických míst i tzv. lesní bary, v rámci nichž probíhá zcela nekontrolovaný a nekontrolovatelný prodej alkoholických nápojů, resp. prodej je omezen jen množstvím na daném místě. Každý návštěvník lesního baru si může vzít láhev piva či jiného alkoholického nápoje, a to bez jakéhokoliv omezení věku, množství atd. Tyto lesní bary jsou velice populární a jejich provoz nikomu nevadí. Opět se dle názoru kontrolované osoby jedná o ničím nepodložený rozdílný přístup při aplikaci právních norem, který nelze po právní stránce akceptovat.“

K námitkám kontrolované osoby KHS JmK uvádí následující:

KHS JmK předně poznamenává, že ustanovení § 11 odst. 4 zákona č. 65/2017 Sb., zakazující prodej alkoholických nápojů prostřednictvím prodejního automatu, bylo přijato, jak vyplývá z důvodové zprávy k zákonu č. 65/2017 Sb., „zejména proto, že při tomto prodeji není možné vyloučit prodej alkoholického nápoje jednak osobám mladším 18 let a jednak osobám zjevně ovlivněným alkoholem anebo jinou návykovou látkou“.

Ustanovení § 11 zákona č. 65/2017 Sb. stanovuje řadu zákazů a omezení prodeje a podávání alkoholických nápojů. V tomto případě považuje KHS JmK jako nejrelevantnější zákaz prodeje nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let (§ 11 odst. 5 zákona č. 65/2017 Sb.), osobám, o nichž lze důvodně předpokládat, že alkoholický nápoj vzápětí požije a následně bude vykonávat činnost, při níž by vzhledem k předchozímu požití alkoholického nápoje mohla ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek (§ 11 odst. 6 zákona č. 65/2017 Sb.) a osobám zjevně ovlivněným alkoholem nebo jinou návykovou látkou (§ 11 odst. 7 zákona č. 65/2017 Sb.).

KHS JmK bere na vědomí výklad kontrolované osoby k pojmu „prodejní automat“, nicméně se s tímto výkladem neztotožňuje. Lze pouze souhlasit, že tento pojem není explicitně legálně definován. Jako zcela irelevantní pak KHS JmK považuje technický proces, jakým jsou alkoholické nápoje vydávány, či na jakou dobu je zpřístupněn výčep k odběru alkoholických nápojů.

Dle právního názoru KHS JmK je prodejním automatem zařízení, jehož primárním účelem je nahrazení fyzické přítomnosti obsluhy, která realizuje prodej zboží či poskytnutí služeb, a to bez ohledu na skutečnost, jakým způsobem je toto zařízení zkonstruováno či jakým mechanismem funguje.

Pojem „prodejní automat“ se mimo dalších vyskytoval v již zrušeném zákoně č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoET“). Ustanovení § 12 odst. 3 písm. i) ZoET stanovovalo, že evidovanou tržbou nejsou tržby z prodeje zboží či služeb prostřednictvím prodejního automatu.

Metodický pokyn k aplikaci zákona o evidenci tržeb č. j. 14332/18/7100-10114-205170 ve znění ke dni 01.03.2018 od Generálního finančního ředitelství k § 12 odst. 3 písm. i) ZoET uvádí následující (tučné písmo a podržení doplněno KHS JmK):

*„Ustanovení § 12 odst. 3 písm. i) ZoET upravuje eventualitu prodeje zboží nebo služeb prostřednictvím automatu. Řeší tak objektivní skutečnost toho, že zde chybí faktická obsluha. **Za prodejní automat se považuje prakticky vše, co realizuje transakce bez lidské obsluhy. Na základě tohoto ustanovení se tak nebude evidovat ani tržba v rámci prodeje realizovaného jen za pomoci kasičky, která je umístěna bez dohledu prodejce (tj. například platba za využití horské chaty bez obsluhy apod.). Rovněž nebude evidována na základě tohoto ustanovení transakce v podobě nabití kreditu do kartičky automatem.**“*

K námitce kontrolované osoby, že alkoholické nápoje jsou vydány pouze po ověření věku z občanského průkazu, KHS JmK uvádí, že kontrolu věku uvedeného na občanském průkazu

prostřednictvím prodejního automatu nelze považovat za dostačující, a to zejména z důvodu, že není nijak ověřeno, že osoba do prodejního automatu vložila svůj občanský průkaz, a nikoli průkaz jiné osoby starší 18 let.

Dále KHS JmK konstatuje, že i kdyby bylo technicky možné stoprocentně ověřit skutečnost, že osoba, která prodejní automat využívá, není mladší 18 let (bylo by tedy vyloučeno porušení zákazu dle § 11 odst. 5 zákona č. 65/2017 Sb.), nebylo by dle dikce zákona možné prodej alkoholických nápojů z prodejních automatů připustit, neboť by stále nebylo vyloučeno porušení zákazu prodávat nebo podávat alkoholické nápoje osobě, o níž lze důvodně předpokládat, že alkoholický nápoj vzápětí požije a následně bude vykonávat činnost, při níž by vzhledem k předchozímu požití alkoholického nápoje mohla ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek (viz § 11 odst. 6 zákona č. 65/2017 Sb.) a zákazu prodávat alkoholické nápoje osobě zjevně ovlivněné alkoholem nebo jinou návykovou látkou (viz § 11 odst. 7 zákona č. 65/2017 Sb.).

KHS JmK hodnotí jako bezpředmětnou námitku kontrolované osoby, že k porušování předmětného zákazu může docházet i v dalších provozovnách či místech. Rozhodně však KHS JmK nesouhlasí s názorem kontrolované osoby, že KHS JmK dělá nedůvodné rozdíly oproti jiným provozovatelům podobného či stejného zařízení.

S ohledem na výše uvedené **KHS JmK námitky kontrolované osoby**, jež jsou obsaženy v přípisu ze dne 24.07.2023, KHS JmK zaevidovaném pod č. j. KHSJM 43107/2023/BM/PRAV, **zamítá**.

(podepsáno elektronicky)

Ing. David Křivánek
ředitel
Krajské hygienické stanice
Jihomoravského kraje se sídlem v Brně

Rozdělovník

1. Adresát –

2. KHS JmK – spis